

DOI: 10.33663/0869-2491-2026-37-710-721

УДК 341:349.6

Я. А. ПАВКО

кандидат юридичних наук*

ORCID: 0000-0003-2602-9592

КЛІМАТИЧНІ КОНФЕРЕНЦІЇ ООН: УЧАСТЬ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ РФ

У статті досліджено особливості участі України у кліматичних конференціях ООН з часу повномасштабного вторгнення російської федерації. Визначено здобутки нашої держави на COP27, COP28, COP29 та COP30, які проходили протягом 2022–2025 років. Зазначено, що кліматична конференція ООН є потужним міжнародним майданчиком для обговорення актуальних питань у сфері боротьби зі зміною клімату та об'єднання зусиль держав для ухвалення спільних рішень. Акцентується увага на тому, що українська влада в умовах війни продовжує працювати над інтеграцією кліматичних цілей в усі сектори діяльності країни з метою зменшення обсягів викидів парникових газів та адаптації до змін клімату. Зроблено висновок, що Україна завдяки цим конференціям ООН зміцнила свої позиції як учасниця глобальної кліматичної політики та отримала підтримку держав на шляху до притягнення російської федерації до міжнародної відповідальності за завдану шкоду довкіллю воєнними діями в контексті реалізації пункту 8 Формули миру Президента України В. Зеленського.

Ключові слова: виконання міжнародних зобов'язань; відшкодування шкоди, завданої довкіллю воєнними діями; глобальний кліматичний порядок денний; екологічні та кліматичні збитки; кліматична конференція ООН; міжнародна відповідальність; національне законодавство у сфері протидії зміні клімату; повенське відновлення довкілля.

Pavko Yana. United Nations Climate Change Conferences: Ukraine's Participation During the Armed Aggression of the Russian Federation

The article examines the peculiarities of Ukraine's participation in United Nations (UN) climate conferences since the full-scale invasion by the Russian Federation. The achievements of our state at COP27, COP28, COP29, and COP30, which took place between 2022 and 2025, have been determined. It is noted that the UN Climate Change Conference is a powerful international platform for discussing topical issues in the field of combating climate change and uniting the efforts of states to make joint decisions. Emphasis is placed on the fact that, despite the war, the Ukrainian government continues to work on integrating climate goals into all sectors of the country's activities in order to reduce greenhouse gas emissions and adapt to climate change. It was concluded that, thanks to these UN conferences Ukraine has strengthened its position as a participant in global climate policy and has gained the support of other states in bringing the Russian Federation to international responsibility

*Pavko Yana, Candidate of Juridical Sciences (Ph. D.)

for the damage caused to the environment by military actions in the context of implementing item 8 of the Peace Formula of President of Ukraine V. Zelenskyy.

Keywords: *fulfillment of international obligations; compensation for damage caused to the environment by military actions; global climate agenda; environmental and climate damage; UN Climate Change Conference; international responsibility; national legislation in the field of combating climate change; post-war environmental restoration.*

Актуальність дослідження. Кліматична конференція Організації Об'єднаних Націй є міжнародним форумом, який проходить щорічно для Сторін Рамкової конвенції ООН про зміну клімату 1992 року. Її доцільно розглядати в якості потужного майданчика для обговорення актуальних питань у сфері боротьби зі зміною клімату та об'єднання зусиль держав для прийняття рішень, спрямованих на зменшення викидів парникових газів. Під час проведення конференції країни переглядають свої міжнародні зобов'язання, встановлюючи більш амбітні кліматичні цілі, укладають нові міжнародні угоди (наприклад, Паризька угода 2015 р.) та розробляють механізми фінансування заходів з адаптації та пом'якшення наслідків зміни клімату. Вона відображає не тільки екологічні, а й політичні інтереси держав та сприяє формуванню глобального кліматичного порядку денного. Попри збройну агресію російської федерації та виклики, спричинені нею, Україна бере участь у кліматичних конференціях ООН та демонструє стан виконання своїх міжнародних зобов'язань у сфері протидії зміні клімату, особливо в умовах наближення до вступу в Європейський Союз.

Постановка проблеми. На сьогодні українська влада приділяє значну увагу розвитку кліматичної політики відповідно до міжнародних та європейських вимог. Як зазначає В. Богун, її формування розпочалося як спорадичний і незакономірний процес, оскільки в нашій державі тривалий час не було розуміння потреби у виробленні «спеціалізованої» кліматичної політики¹. Саме євроінтеграційні процеси зумовили становлення комплексної кліматичної політики України, елементами якої є гармонізація національного законодавства із законодавством ЄС у сфері захисту від кліматичних змін, участь в Європейській зеленій угоді та ін.² В умовах війни продовжується системна робота над імплементацією нашої державою її кліматичних зобов'язань та інтеграцією екологічних стандартів ЄС у всі рівні державної політики: від національного до муніципального³. Від часу повномасштабного вторгнення рф Україна стала учасницею чотирьох кліматичних конференцій ООН (COP27, COP28, COP29, COP30), на яких вона намагалася донести міжнародному співтовариству жакливі наслідки збройної агресії рф для довкілля та клімату, необхідність притягнення держави-агресора до міжнародної відповідальності за вчинені злочини проти довкілля, а також знайти нові інвестиції для здійснення повоєнного відновлення навколишнього середовища.

У їх рамках українська делегація представила досягнення у сфері боротьби зі зміною клімату та заявила про нові цілі на найближчу перспективу.

Мета і завдання дослідження. Метою цієї статті є дослідження участі України у кліматичних конференціях ООН в умовах війни з рф та з'ясування їх значення для нашої держави.

Огляд джерел і літератури. В юридичній науці немає публікацій, які б безпосередньо стосувалися вивчення особливостей організації та проведення кліматичних конференцій ООН, а також участі в них України. Незважаючи на це, окремі аспекти формування та реалізації української кліматичної політики під час збройної агресії рф висвітлено в наукових працях Г. Анісімової, В. Богуна, А. Гетьмана, О. Закаль, Є. Копиці, П. Кулинич, Н. Малишевої, М. Медведєвої, Я. Павко, Т. Ямненко та ін.

Виклад основного матеріалу. З 6 по 20 листопада 2022 року в м. Шарм-ель-Шейх (Єгипет) проходила 27-а Кліматична конференція ООН (COP27), учасником якої була й Україна як держава, що перебуває у стані війни з рф. До головних питань, які перебували в центрі уваги міжнародної спільноти, варто віднести наступні: фінансування втрат і збитків від зміни клімату; створення програми з підвищення амбіцій щодо скорочення викидів парникових газів; імплементація глобальної цілі з адаптації до наслідків кліматичних змін⁴. Перед нашою державою було поставлено два ключові завдання на COP27: повідомити світ про наслідки для навколишнього середовища від бойових дій і заручитися підтримкою міжнародних партнерів щодо його відновлення після закінчення російсько-української війни. Під час COP27 Україна вперше мала свій національний павільйон, у якому відбулося близько 30 заходів, присвячених руйнівному впливу збройної агресії рф на довкілля та клімат, забезпеченню енергетичної безпеки, перспективам досягнення кліматичної нейтральності до 2050 року та ін. Його відвідали понад 4500 учасників. Зауважимо, що на COP27 було висунуто ініціативу стосовно запровадження Глобальної платформи для оцінки збитків довкіллю внаслідок війн, яка отримала позитивні відгуки від учасників. За словами А. Гетьмана та Г. Анісімової, цю ідею втілити у життя дійсно складно передусім для України, яка першою серед країн європейського континенту проходить такий важкий шлях обстоювання й захисту незалежності, суверенітету, територіальної цілісності держави в її міжнародно визнаних кордонах, обраного європейського демократичного вектора розвитку, а також життєво важливих національних інтересів у сфері енергетичної, продовольчої, екологічної безпеки тощо⁵.

Зокрема, тодішній міністр захисту довкілля та природних ресурсів України Р. Стрілець зазначив на COP27 про створення Кліматичного офісу в нашій державі за підтримки Німеччини та ЄС, який надаватиме допомогу уряду з реалізації кліматичної політики, її синхронізації з Європейським зеленим курсом та залучення фінансів на повосенне відновлення довкілля. Крім того, було відзначено, що навіть в умовах війни це міністерство працює

над інтеграцією кліматичних цілей в усі сектори діяльності держави для зменшення обсягів викидів парникових газів та адаптації до змін клімату.

Загалом, серед позитивних результатів COP27 слід назвати досягнення міждержавної домовленості щодо посилення скорочення викидів парникових газів до 2026 року та узгодження механізмів зі створення Фонду з фінансування втрат та збитків від зміни клімату для вразливих країн. Оцінюючи значення цієї конференції для України, доцільно підкреслити, що на COP27 наша держава змогла заявити про злочини проти довкілля та клімату, які вчиняє рф, та закласти фундамент для подальшої співпраці з низки актуальних питань. До того ж, ця кліматична конференція ООН започаткувала міжнародний діалог стосовно вироблення єдиних підходів до оцінки завданих війною збитків довкіл्लю. У зв'язку з цим нагадаємо, що 20 березня 2022 року Кабінет Міністрів України ухвалив постанову № 326 «Про затвердження Порядку визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії РФ», яка встановлює процедуру визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії рф, починаючи з 19 лютого 2014 року⁶. На підставі неї було розроблено різноманітні методики оцінки екологічних збитків, завданих воєнними діями.

Черговою нагодою, щоб привернути увагу міжнародного співтовариства до екологічних наслідків російсько-української війни, стала 28-а Кліматична конференція ООН (COP28), яка проходила у м. Дубаї (ОАЕ) з 30 листопада по 13 грудня 2023 року. Учасники COP28 обговорювали збільшення міжнародних зобов'язань щодо скорочення викидів парникових газів, перехід до поступової відмови від різних видів викопного палива та забезпечення кліматичного фінансування для країн, що розвиваються, та ін. На цій конференції було ухвалено історичне рішення щодо створення Фонду для відшкодування втрат і збитків від зміни клімату державам, що розвиваються, про яке йшлося ще на COP27. П'ять країн повідомили про свої фінансові внески в нього, а саме: Японія – 10 млн дол.; США – 17,5 млн дол.; Велика Британія – 75 млн дол.; ОАЕ та Німеччина – по 100 млн дол. Своєю чергою ЄС пообіцяв щорічно виділяти у фонд 225 млн євро. Цей фонд сприятиме отриманню Україною додаткових коштів для втілення у життя багатьох кліматичних проєктів⁷.

Вдруге наша держава мала свій павільйон на кліматичній конференції ООН, де згадувалося про довкілльєві проблеми в Україні, спричинені збройною агресією рф, та вплив воєнних дій на глобальні кліматичні процеси. Його експозиція складалася з трьох тематичних блоків: «Каховка», «Наслідки», «Відновлення». Українська делегація зауважила, що, за офіційними даними, збитки від підриву російськими загарбниками греблі Каховської ГЕС на тимчасово окупованій території Херсонської області у 2023 році становлять 1,5 млрд дол.

На 28-й Кліматичній конференції ООН тодішній міністр захисту довкілля та природних ресурсів України Р. Стрілець виступив з промовою, у якій наго-

лосив на тому, що рф зводить нанівець усі зусилля країн, які десятиліттями вкладають великі кошти в досягнення основної мети Паризької угоди 2015 року. Україна виводить екологічний вимір війни в самостійний напрям, який потребує окремої стратегії подолання. Держава-агресор має не тільки бути притягнута до міжнародної відповідальності за злочини проти довкілля, а й відшкодувати шкоду, завдану навколишньому середовищу воєнними діями⁸.

З нашої точки зору, слід зосередитися на здобутках нашої держави на СОР 28. По-перше, це просування Формули миру, представлені Президентом України В. Зеленським 15 листопада 2022 року на саміті «Великої двадцятки» (G20) в Індонезії. З цього приводу відбулися зустрічі з міжнародними партнерами. Насамперед, йдеться про п. 8, який має назву «Екологічна безпека». Він включає три напрями для міжнародної співпраці: оцінка завданої шкоди навколишньому середовищу воєнними діями; притягнення рф до відповідальності за шкоду, завдану навколишньому середовищу; повоєнне відновлення та реконструкція⁹. У зв'язку з цим зазначимо, що, на думку П. Кулинич, поняття екологічної безпеки є ключовою категорією екологічного права України, яка в концентрованому вигляді відображає суть і зміст правового регулювання відносин охорони довкілля. Значна кількість дослідників розглядають кліматичну безпеку як складову екологічної безпеки, що забезпечується нормами екологічного права¹⁰. По-друге, це презентація на міжнародному рівні Довкіллевої декларації, у якій міститься звернення до держав долучитися до створення Глобальної платформи для оцінки збитків, завданих довкіллю воєнними діями. Цю ініціативу підтримали такі держави, як Болгарія, Естонія, Італія, Молдова, Нова Зеландія, Чехія та Швеція. За словами М. Ващишина, Довкіллеву декларацію було сформульовано на основі положень Статуту ООН, Загальної декларації прав людини, Заключного акта Ради з безпеки і співробітництва в Європі та Паризької хартії для нової Європи. Її розробка є важливою частиною плану дій з імплементації п. 8 Української формули миру в контексті припинення вчинення рф екоциду та стягнення з держави-агресора репарацій за знищене довкілля¹¹. По-третє, це приєднання України до Декларації з питань клімату, допомоги, відновлення та миру, Міжнародної декларації про дітей, молодь і кліматичні дії та Декларації країн-учасниць СОР28 щодо збільшення потужностей ядерної енергетики втричі до 2050 року. По-четверте, Україна стала 37-ю державою-учасницею Кліматичного клубу, який є міжурядовою платформою для проведення дискусій із питань декарбонізації промисловості та активізації спільних дій у сфері протидії зміні клімату. По-п'яте, Кліматичний офіс в Україні офіційно розпочав свою роботу. Він буде інструментом залучення «зелених» фінансів на повоєнне відновлення України, а також одним із ключових стейкхолдерів, які сприятимуть налагодженню співробітництва нашої держави за ст. 6 Паризької угоди 2015 року та її приєднанню до міжнародного вуглецевого ринку¹².

З 11 по 22 листопада 2024 року проходила 29-а Кліматична конференція ООН (COP29) у м. Баку (Азербайджан), яку доцільно вважати найбільш успішною з моменту прийняття Паризької угоди в 2015 році. На COP29 наша держава втретє мала свій павільйон, який функціонував під гаслом «Україна – надійний партнер, який виконує свої міжнародні зобов'язання». Його змогли відвідати більше 7 тис. осіб. У павільйоні було проведено понад 50 заходів і близько 30-ти двосторонніх зустрічей з державами та міжнародними організаціями. За результатами проведення COP29 було прийнято два рішення: взяття розвинутими державами на себе зобов'язань стосовно виділення щорічно 300 млрд доларів до 2035 року для країн, що розвиваються, з метою протидії кліматичним змінам та адаптації до їх наслідків; урегулювання усіх питань за ст. 6 Паризької угоди 2015 року, яка регламентує впровадження ринкових механізмів на міжнародних ринках вуглецю¹³.

Під час COP29 українська делегація презентувала оновлені елементи Стратегії низьковуглецевого розвитку до 2050 року, яка повинна забезпечити трансформацію внутрішнього ринку, впровадження національної системи торгівлі квотами на викиди парникових газів та її інтеграцію з європейською. Ця стратегія враховує виклики, пов'язані з російсько-українською війною, і визначає підходи до повоєнного відновлення економіки країни. До речі, над її розробкою працювали науковці з Державної установи «Інститут економіки та прогнозування НАН України». Вищевказану стратегію було узгоджено згідно з цілями ЄС та Паризької угоди 2015 року.

Окремим питанням у національному павільйоні стало реформування державної кліматичної політики відповідно до стандартів ЄС. Зокрема, у 2024 році були прийняті нормативно-правові акти на виконання Україною своїх євроінтеграційних зобов'язань у сфері боротьби зі зміною клімату. До них належать наступні: Закон України «Про основні засади державної кліматичної політики» від 08.10.2024; розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Національного плану з енергетики та клімату на період до 2030 року» від 25.06.2024 № 587-р; розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року і затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2024–2026 роках» від 30.05.2024 №483-р. Усі вони мають сприяти формуванню та імплементації виваженої та комплексної державної кліматичної політики на основі міжнародних та європейських стандартів. Також було зазначено про початок перегляду Національно визначеного внеску України згідно з положеннями Паризької угоди 2015 року.

Безумовно, на COP29 наголошувалося на необхідності реалізації п. 8 Формули миру Президента України В. Зеленського. Учасники цієї конференції обговорили можливі шляхи притягнення рф до відповідальності за злочини проти довкілля та компенсації екологічних збитків. На COP29 наша держава представила методологію обліку викидів парникових газів, викликаних збройною агресією рф, яка має допомогти оцінити реальні масштаби завда-

ної шкоди довкіллю та клімату. Вона є першим кроком до створення системи, що дасть змогу вимірювати вплив війни на клімат¹⁴.

Крім того, перед міжнародним співтовариством було оприлюднено новий документ, підготовлений Робочою групою високого рівня з питань екологічних наслідків війни, – «Екологічний договір для України. Зелене майбутнє: Рекомендації щодо відповідальності та відновлення». Він охоплює 50 рекомендацій для України та світової спільноти, які втілюють уніфікований підхід до оцінки впливу російсько-української війни на довкілля, визначають основні підходи до компенсації за заподіяну шкоду навколишньому середовищу та шляхи «зеленого» повоєнного відновлення¹⁵.

Не варто забувати й про те, що Україна під час COP29 долучилася до роботи Глобальної платформи Кліматичного клубу, яка є механізмом міжнародного співробітництва, спрямованим на декарбонізацію промисловості з високим рівнем викидів, розвиток нульових і низьковуглецевих технологій у країнах, що розвиваються та залучення інвестицій для поступового переходу до «зеленої» промисловості¹⁶.

У листопаді 2025 року відбулася ювілейна 30-та Кліматична конференція ООН (COP30) в м. Белен (Бразилія), на якій Україна вчетверте представила свій павільйон. Він отримав назву «Капсула часу». У ньому відбулася дискусія «Лісова галузь України: відновлення та стійкість у часи змін клімату та війни». На сьогодні ліси є життєво важливими для поглинання вуглецю, збереження біорізноманіття та побудови стійкої зеленої економіки. З часу повномасштабного вторгнення рф 1 млн га лісів є тимчасово окупованими, 500 тис. га замінованими або забрудненими вибухонебезпечними предметами та ще 100 тис. га перебувають у зоні бойових дій. Загалом, 3 млн га українських лісів зазнали негативного впливу від збройної агресії рф, а площа лісів, де можна вести господарську діяльність, зменшилася на 20 %. Українська делегація заявила про результати удосконалення лісової галузі. Йдеться про створення цифрового ланцюга простежуваності деревини (е-лісорубний квиток, товарно-транспортна накладна з фотофіксацією заготовленої деревини, е-сертифікат походження лісоматеріалів та система електронного обліку деревини), розподіл функцій управління та господарювання, запровадження прозорого продажу деревини на біржах та ін.¹⁷

В цілому на цій кліматичній конференції ООН увага її учасників була прикута до відмови від викопного палива, розвитку відновлюваної енергетики, кліматичного фінансування та захисту лісів і біорізноманіття.

Під час COP30 нашої державі вдалося зробити чимало: 1) проведення близько 20 двосторонніх зустрічей з міжнародними партнерами (Велика Британія, ЄС, Канада, Японія та ін.); 2) представлення Другого національно визначеного внеску (відповідно до Паризької угоди 2015 р.), який встановив амбітну кліматичну ціль – скорочення викидів парникових газів більше ніж на 65 % від рівня 1990 року до 2035 року (розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Другого національно визначеного внеску України

до Паризької угоди» від 29.10.2025 № 1172-р)¹⁸; 3) подання Дворічного звіту про прозорість у рамках Паризької угоди 2015 року; 4) презентація остаточного варіанта Довгострокової стратегії низьковуглецевого розвитку України до 2050 року; 5) продовження заперечення та блокування російських звітів, які містять статистичні дані щодо викидів парникових газів з тимчасово окупованих територій України; 6) вираження наміру вимагати від рф компенсації за кліматичні збитки (шляхом подання заяв до Міжнародного реєстру збитків, завданих агресією рф проти України). Зауважимо, що на 30-й Кліматичній конференції ООН було відзначено успіхи України в адаптації кліматичного законодавства до права ЄС. Вони пов'язані з прийняттям Закону України «Про основні засади державної кліматичної політики» від 8 жовтня 2024 року, який закріпив спільну ціль з ЄС – досягнення кліматичної нейтральності до 2050 року, а також розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів щодо створення національної системи торгівлі квотами на викиди парникових газів» від 21 лютого 2025 року №146-р, яке передбачає поетапне впровадження національної системи торгівлі квотами на викиди парникових газів в Україні. Повноцінний запуск такої системи заплановано у 2028 році.

На COP30 так і не було досягнуто консенсусу між державами щодо відмови від викопного палива. Проте, в підсумковому рішенні конференції вони змогли погодити відповідні аспекти фінансування Фонду втрат і збитків від зміни клімату для вразливих країн, ухвалити Беленський механізм справедливої трансформації, закріпити перший глобальний набір індикаторів для оцінки прогресу адаптаційних заходів у межах Глобальної цілі з адаптації та просунути в «операціоналізації» ст. 6 Паризької угоди 2015 року¹⁹.

Висновки. Отже, попри усі виклики, спричинені війною, наша держава залишається активним учасником кліматичних конференцій ООН, на них вона підтверджує незмінність свого курсу щодо зменшення викидів парникових газів та виконання усіх своїх міжнародних зобов'язань у сфері боротьби зі зміною клімату. Завдяки цьому щорічному міжнародному заходу Україна привертає увагу міжнародної спільноти до наслідків збройної агресії рф для навколишнього середовища та необхідності його «відродження». На кліматичних конференціях ООН вона наголошувала на тому, що російсько-українська війна є масштабною кліматичною та екологічною загрозою, протидія якій потребує об'єднання спільних зусиль держав. Поступова відмова від викопного палива, перехід на відновлювані джерела енергії, вироблення спільних підходів до оцінки завданих збитків доквіллю воєнними діями, міжнародно-правове закріплення екоциду, механізми відшкодування екологічної шкоди, зелене повоєнне відновлення, кліматичне фінансування – не повний перелік питань, які мають відношення й до України. Незважаючи на те, що було ліквідовано Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, у 2025 році, наша держава була гідно представлена на COP30 й виконала усі поставлені перед нею завдання. Кліматична конференція ООН –

це не тільки міжнародна платформа для співробітництва держав, а й нові колосальні можливості, які з'являються завдяки участі у ній. В цілому, протягом чотирьох таких конференцій (COP27, COP28, COP29, COP30) нашої державі вдалося наступне: зміцнити свої позиції як учасника глобальної кліматичної політики та задати свій порядок денний; донести світу про те, що відбувається з навколишнім середовищем і кліматом в умовах російсько-української війни; презентувати національний павільйон та стати ініціатором ряду важливих заходів; представити оновлене кліматичне законодавство відповідно до вимог ЄС; залучити іноземні інвестиції для здійснення зеленого повоєнного відновлення України; отримати міжнародну підтримку для притягнення держави-агресора до відповідальності за шкоду, завдану довкіллю, в контексті імплементації п. 8 Української формули миру.

1. Богун В. Державна кліматична політика України: правова еволюція. *Економіка та право*. 2025. № 2. С. 101. 2. Закаль О. О. Захист кліматичних прав людини: питання теорії та практики: дис. ... д-ра філософії: 081/Національний університет біоресурсів і природокористування України. Київ, 2023. С. 72. 3. Україна посилює свою кліматичну політику. 15.12.2025. URL: <https://me.gov.ua/News/Detail/b2beb4da-b7ca-43d9-b948-6d4fbd0f2012?lang=uk-UA&title=UkrainePosiliuKlimatichnuPolitiku> (дата звернення: 02.01.2026). 4. Кліматичний саміт COP27 завершився домовленістю про створення фонду з фінансування втрат та збитків від зміни клімату. 22.11.2022. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/klimatichnij-samit-sor27-zavershivsya-domovlenistyu-pro-stvorennja-fondu-z-finansuvannya-vtrat-ta-zbitkiv-vid-zmini-klimatu> (дата звернення: 02.01.2026). 5. Гетьман А. П., Анісімова Г. В. Формування еколого- й кліматично-правової політики в умовах російської військової агресії: нові доктринальні підходи. *Еколого-правова безпека суверенної держави в умовах воєнного стану: матеріали наук.-практ. онлайн-конференції (м. Харків, 8 грудня 2022 р.)* / за заг. ред. А. П. Гетьмана. Харків: Право, 2022. С. 6. 6. Про затвердження Порядку визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації: постанова Кабінету Міністрів України від 20.03.2022 № 326. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/326-2022-%D0%BF#Text> (дата звернення: 05.01.2026). 7. Кліматичний саміт COP28: створять фонд для допомоги країнам, які розвиваються. 30.11.2023. URL: <https://eco.rayon.in.ua/news/656071-klimatichnij-samit-sor28-stvoryat-fond-dlya-dopomagati-krainam-yaki-rozvivayutsya> (дата звернення: 03.01.2026). 8. Павко Я. А. Ера вичерпного палива закінчується. *Голос України*. 2023. 21 грудня. С. 6. URL: <http://www.golos.com.ua/article/375780> (дата звернення: 04.01.2026). 9. Філософія Української Формули миру. URL: https://www.president.gov.ua/storage/j-files-storage/01/19/45/a0284f6fdc92f8e4bd595d4026734bba_1691475944.pdf (дата звернення: 05.01.2026). 10. Кулинич П. Ф. Екологічна, кліматична і продовольча безпека в сучасному праві України: методологічні та теоретичні аспекти. *Правова держава*. 2025. Випуск 36. С. 385, 387. DOI: <https://doi.org/10.33663/0869-2491-2025-36-383-397>. 11. Ващишин М. Я. Екологічне право V право довкілля. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 6. С. 174. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-6/41>. 12. В Україні відкрили Кліматичний офіс. 21.10.2023. URL: https://www.fixygen.ua/news/20231021/v-ukrayini-vidkrili.html?utm_source=ukrnet_news (дата звернення: 05.01.2026). 13. Павко Я. А. Розбудова кліматичного врегулювання в Україні.

Світ. 2024. № 47–48. С. 7. **14.** На COP29 Україна вперше презентувала методологію підрахунку кліматичних збитків від війни. 21.11.2024. URL: <https://ecoaction.org.ua/ukraina-vpershe-prezentovala-pidрахunku-klimatichnykh-zbytkiv.html> (дата звернення: 06.01.2026). **15.** Міндовкілля: Презентовано екологічний договір для України як новий механізм захисту довкілля. 09.02.2024. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/mindovkillia-prezentovano-ekolohichniy-dohovir-dlia-ukrainy-iak-novyj-mekhanizm-zakhystu-dovkillia> (дата звернення: 06.01.2026). **16.** Україна приєдналася до Глобальної Платформи Кліматичного Клубу. 18.11.2024. URL: <https://eco.rayon.in.ua/news/760980-ukraina-priednalasya-do-globalnoi-platforni-klimatichnogo-klubu> (дата звернення: 14.01.2026). **17.** Україна на COP30: деталі панельної дискусії про українські ліси. 14.11.2025. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/ukraina-na-sor30-detali-panelnoi-dyskusii-pro-ukrainski-lisy> (дата звернення: 07.01.2026). **18.** Про схвалення Другого національно визначеного внеску України до Паризької угоди: розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 жовтня 2025 р. № 1172-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-skhvalennia-druho-ho-natsionalno-vyznachenoho-vnesku-ukrainy-do-paryzkoj-uhody-1172-291025> (дата звернення: 14.01.2026). **19.** Консенсус, що рятує політиків, але не клімат: результати COP30. 08.01.2026. URL: <https://ua.boell.org/uk/2026/01/08/consensus-saving-politicians-not-climate-cop30-outcomes> (дата звернення: 15.01.2026).

References

1. Bohun V. Derzhavna klimatychna polityka Ukrainy: pravova evoliutsiia. *Ekonomika ta pravo*. 2025. № 2. S. 101 (in Ukr.).
2. Zakal O. O. Zakhyst klimatychnykh prav liudyny: pytannia teorii ta praktyky: dys. ... d-ra filosofii: 081/Natsionalnyi universytet bioresursiv i pryrodokorystuvannia Ukrainy. Kyiv, 2023. S. 72 (in Ukr.).
3. Ukraina posyliuє svoiu klimatychnu polityku. 15.12.2025. URL: <https://me.gov.ua/News/Detail/b2beb4da-b7ca-43d9-b948-6d4fdb0f2012?lang=uk-UA&title=UkrainaPosiliuKlimatichnuPolitiku> (дата звернення: 02.01.2026) (in Ukr.).
4. Klimatychnyi samit SOR27 zavershyvsia domovlenistiu pro stvorennia fondu z finansuvannia vtrat ta zbytkiv vid zminy klimatu. 22.11.2022. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/klimatichnij-samit-sor27-zavershyvsia-domovlenistyu-pro-stvorennia-fondu-z-finansuvannia-vtrat-ta-zbitkiv-vid-zmini-klimatu> (дата звернення: 02.01.2026) (in Ukr.).
5. Hetman A. P., Anisimova H. V. Formuvannia ekoloho- y klimatychno-pravovoi polityky v umovakh rosiiskoi viiskovoi ahresii: novi doktrynalni pidkhody. *Ekoloho-pravova bezpeka suverennoi derzhavy v umovakh voiennoho stanu: materialy nauk.-prakt. onlain-konferentsii (m. Kharkiv, 8 hrudnia 2022 r.)* / za zah. red. A. P. Hetmana. Kharkiv: Pravo, 2022. S. 6 (in Ukr.).
6. Pro zatverdzhennia Poriadku vyznachennia shkody ta zbytkiv, zavdanykh Ukraini vnaslidok zbroinoi ahresii Rosiiskoi Federatsii: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 20.03.2022 r. № 326. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/326-2022-%D0%BF#Text> (дата звернення: 05.01.2026) (in Ukr.).
7. Klimatychnyi samit SOR28: stvoriat fond dlia dopomohy krainam, yaki rozvyvaiutsia. 30.11.2023. URL: <https://eco.rayon.in.ua/news/656071-klimatichnij-samit-sor28-stvoriat-fond-dlya-dopomagati-krainam-yaki-rozvivayutsya> (дата звернення: 03.01.2026) (in Ukr.).
8. Pavko Ya. A. Era vykopnoho palyva zakinchuietsia. *Holos Ukrainy*. 2023. 21 hrudnia. C. 6. URL: <http://www.golos.com.ua/article/375780> (дата звернення: 04.01.2026) (in Ukr.).
9. Filosofiia Ukrainskoi Formuly myru. URL: https://www.president.gov.ua/storage/j-files-storage/01/19/45/a0284f6fdc92f8e4bd595d4026734bba_1691475944.pdf (дата звернення: 05.01.2026) (in Ukr.).
10. Kulynych P. F. Ekolohichna, klimatychna i prodovolcha bezpeka v suchasnomu pravi Ukrainy: metodolohichni ta teoretychni aspekty. *Pravova derzhava*. 2025. Vypusk 36. S. 385, 387. DOI: 10.33663/0869-

2491-2025-36-383-397. (in Ukr.). **11.** Vashchyshyn M. Ya. Ekolohichne pravo V pravo dovkillia. *Yurydychnyi naukovi elektronnyi zhurnal*. 2024. № 6. S. 174. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-6/41> (data zvernennia: 05.01.2026) (in Ukr.). **12.** V Ukraini vidkryly Klimatychnyi ofis. 21.10.2023. URL: https://www.fixygen.ua/news/20231021/v-ukrayini-vidkryli.html?utm_source=ukrnt_news (data zvernennia: 05.01.2026) (in Ukr.). **13.** Pavko Ya. A. Rozbudova klimatychnoho vriaduvannia v Ukraini. *Svit*. 2024. № 47 – 48. S. 7 (in Ukr.). **14.** Na COP29 Ukraina vpershe prezentuvava metodolohiiu pidrakhunku klimatychnykh zbytkiv vid viiny. 21.11.2024. URL: <https://ecoaction.org.ua/ukraina-vpershe-prezentuvava-pidrakhunku-klimatychnykh-zbytkiv.html> (data zvernennia: 06.01.2026) (in Ukr.). **15.** Mindovkillia: Prezentovano ekolohichnyi dohovir dlia Ukrainy yak novyi mekhanizm zakhystu dovkillia. 09.02.2024. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/mindovkillia-prezentovano-ekolohichnyi-dohovir-dlia-ukrainy-iak-novyi-mekhanizm-zakhystu-dovkillia> (data zvernennia: 06.01.2026) (in Ukr.). **16.** Ukraina pryednalasia do Hlobalnoi Platformy Klimatychnoho Klubu. 18.11.2024. URL: <https://eco.rayon.in.ua/news/760980-ukraina-priednalasya-do-globalnoi-platformi-klimatichnogo-klubu> (data zvernennia: 14.01.2026) (in Ukr.). **17.** Ukraina na SOR30: detali panelnoi dyskusii pro ukraïnski lisy. 14.11.2025. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/ukraina-na-sor30-detali-panelnoi-dyskusii-pro-ukraïnski-lisy> (data zvernennia: 07.01.2026) (in Ukr.). **18.** Pro skhvalennia Druhoho natsionalno vyznachenoho vnesku Ukrainy do Paryzkoi uhody: rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 29 zhovtnia 2025 r. № 1172-r. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-skhvalennia-druhoho-natsionalno-vyznachenoho-vnesku-ukrainy-do-paryzkoi-uhody-1172-291025> (data zvernennia: 14.01.2026) (in Ukr.). **19.** Konsensus, shcho riatuie politykiv, ale ne klimat: rezultaty SOR30. 08.01.2026. URL: <https://ua.boell.org/uk/2026/01/08/consensus-saving-politicians-not-climate-cop30-outcomes> (data zvernennia: 15.01.2026) (in Ukr.).

Pavko Yana. United Nations Climate Change Conferences: Ukraine's Participation During the Armed Aggression of the Russian Federation

Introduction. *The United Nations (UN) Climate Change Conference is an international forum held annually for the Parties to the 1992 UN Framework Convention on Climate Change. During the conference, countries review their international commitments, set more ambitious climate goals, conclude new international agreements (e. g., the 2015 Paris Agreement), and develop mechanisms for financing climate change adaptation and mitigation measures. It reflects not only the environmental but also the political interests of states and contributes to the formation of the global climate agenda. Despite the armed aggression of the Russian Federation and the challenges it poses, Ukraine participates in UN climate change conferences and demonstrates the status of its international commitments in the field of combating climate change, especially in the context of its accession to the European Union (EU).*

The aim of the article is to examine Ukraine's participation in UN climate change conferences in the context of the war with Russian Federation and determine their significance for our country.

Results. *Since the full-scale invasion by the Russian Federation, Ukraine has participated in four UN climate conferences (COP27, COP28, COP29, COP30), at which it has informed the international community of the serious consequences of Russia's armed aggression for the environment and climate, the need to hold the aggressor state to international responsibility for crimes against the environment, and*

attracting investment for post-war environmental restoration. In this context, the Ukrainian delegation presented its achievements in the field of combating climate change and announced new goals and objectives for the near future.

Conclusions. *Despite all the challenges caused by the war, our country remains an active participant in UN climate change conferences, where it reaffirms its commitment to reducing greenhouse gas emissions and fulfilling all its international obligations in the field of combating climate change. Thanks to this annual international event, Ukraine draws the attention of the international community to the consequences of Russia's armed aggression for the environment and the need for its «revival». The UN Climate Change Conference is not only an international platform for cooperation between states, but also a source of tremendous new opportunities that arise from participation in it.*

Overall, during four such conferences (COP27, COP28, COP29, COP30), our country has achieved the following: strengthened its position as a participant in global climate policy and set its own agenda; inform the world about what is happening to the environment and climate in the context of the Russian-Ukrainian war; present the national pavilion and initiate a number of important events; present updated climate legislation in line with EU requirements; attract foreign investment for the green post-war recovery of Ukraine; gain international support in bringing the aggressor state to justice for damage caused to the environment in the context of implementing item 8 of the Ukrainian peace formula.

Keywords: *fulfillment of international obligations; compensation for damage caused to the environment by military actions; global climate agenda; environmental and climate damage; United Nations climate change conference; international responsibility; national legislation in the field of combating climate change; post-war environmental restoration.*

Дата першого надходження рукопису до видання: 19.01.2026

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 03.03.2026

Дата публікації: 24.03.2026